

KULLEĠĠ SAN BENEDITTU

Skola Sekondarja,  al Kirkop

Marka

E AMI TA' NOFS IS-SENA – 2015/2016

IT-TIELET SENA

Studji Soċjali Option

 IN: sieg a u nofs

L-Isem: _____

Il-Klassi: _____

L-ISTRUZZJONIJIET LILL-ISTUDENTI:

Din il-karta tal-e ami fiha  AMES taqsimiet. L-istudenti jridu jwie bu t-taqsimiet KOLLHA u jaqraw sew l-istruzzjonijiet g al kull taqsima. Il-marki g al kull taqsima jidhru bejn il-parentesi.

G ALL-U U TAL-G ALLIEMA

Il-Mistoqsija	A	B	C	D	E	TOTAL
Il-Marki	10	25	25	20	20	100
Il-Marki tal-istudent						

TAQSIMA A

Wie eb il-mistoqsijiet KOLLHA li  ejjin billi timmarka l-frazi t-tajba.

1. Dritt huwa

- a. dak kollu li g andi nag ti lis-soċjeta'
- b. dak kollu li g andi nir ievi mis-soċjeta'
- c. l-irwol tieg i fis-soċjeta'

2. Dmir huwa

- a. dak kollu li g andi nag ti lis-soċjeta'
- b. dak kollu li g andi nir ievi mis-soċjeta'
- c. l-irwol tieg i fis-soċjeta'

3. Normi huma
- a. valuri importanti fis-soċjeta'
 - b. drawwiet u tradizzjonijiet Maltin
 - c. regoli mhux miktuba li jiggwidawna għall-imgjieba xierqa
4. Grupp primarju huwa
- a. grupp fejn il-membri jkunu jafu sew lil xulxin
 - b. hafna nies li ma tkunx tafhom
 - c. grupp kbir tal-iskola
5. Il-bniedem hu f'lejlja soċjali għalhekk
- a. huwa indipendenti mill-oħrajn
 - b. ikollu interazzjonijiet mal-oħrajn
 - c. iħoss il-bżonn li joqgħod waħdu
6. Is-soċjeta' hi
- a. grupp żgħir ta' nies
 - b. numru ta' familji jgħixu viċin xulxin
 - c. in-nies kollha li jgħixu f'pajjiż partikolari
7. Interdipendenza tfisser li
- a. f'hadd ma jiddependi fuqek
 - b. in-nies jiddependu fuq xulxin
 - c. inti kapaċi taqdef għal rasek
8. Is-sanzjonijiet jgħinu biex
- a. ikun hemm armonija u kontroll fis-soċjeta'
 - b. naqilgħu kastigi meta nagħmlu xi ħaġa ħażina
 - c. jitneħħew il-ligijiet mill-pajjiż
9. Eżempju ta' valuri huma
- a. dritt għall-ikel, xorb u rqad
 - b. onesta, solidarjeta', għaqda
 - c. li ngibu ruġna sew quddiem in-nies
10. B'generu nifhmu
- a. li nsibu nies ta' kulturi differenti f'pajjiżna
 - b. generazzjoni ta' nies ta' etajiet simili
 - c. l-mod kif is-soċjeta' tħares lejn l-irwoli tal-irġiel u n-nisa

10 marki

TAQSIMA B

Aqra din is-silta u wara wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA.

Il-Grupp hu tema importanti fl-istudji soċjali. Dan minħabba l-fatt li s-soċjeta' fiha nnifisha hi grupp; grupp kbir magħmul minn ħafna gruppi żgħar. Grupp huwa ġabra ta' nies jew oġġetti miġbura flimkien. Ovvjament, fl-Istudji Soċjali nitkellmu dwar gruppi ta' nies.

Silta addattata minn *Nifhmu l-Ġenn tas-Sočjeta'* ta' Brian Chircop

1. X'tifhem bil-frazi **grupp soċjali**? Agħti **tlett** eżempji ta' gruppi soċjali.

(2,3)

2. Uri d-differenza bejn **peer group** u **pressure group** u agħti **eżempju** għal kull wieħed minn dawn.

Peer group:

(2,1)

Pressure group:

(2,1)

3. F'kull grupp li nkunu jkollna rwoli differenti. Ikteb dwar **TLIET** gruppi li inti tiffurma parti minnhom u ikteb dwar l-irwol tiegħek f'kull grupp.

(3,3)

4. Hu importanti ferm li kull membru tal-grupp jikkonforma mal-kumplement tal-grupp.

a. Xi tfisser **konformita'**?

(2)

b. X'jigri meta membru ma jikkonformax mal-grupp?

(2)

5. F'kull grupp jistgħu jinqalgħu xi konflitti.

a. Agħti **zewġ** eżempji ta' kif konflitt jista' jsaħħaħ il-grupp.

(2)

b. Agħti **zewġ** eżempji ta' inti x'tista' tagħmel biex issolvi konflitt fi grupp.

(2)

25 marka

TAQSIMA Ċ

Aqra din is-silta u wara wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA.

Kif il-poeta Inġliż John Donne kien stqarr: L-ebda bniedem mhu gżira (no man is an island). Ir-relazzjoni ma' bnedmin oħra hija l-ħobż tal-ħajja tal-bniedem. Aħna nikbru u niżviluppaw frott ta' kemm u kif nagħmluha ma' ħaddieħor.

Silta addattata minn *Ninvestigaw is-Socjeta'* ta' Godfrey Baldacchino

1. Għaliex ngħidu li kull persuna hi unika?

(2)

2. Kull persuna għandha l-bżonn li tgħix f'komunita'. Għaliex?

(2)

3. Semmi **tliet** tipi differenti ta' nies li nsibu fil-komunita' lokali u spjega kif dawn kollha qed jgħinu fl-iżvilupp ta' sens komunitarju.

(2,2,2)

4. Semmi **tliet** vantaġġi li persuna tgawdi minnhom meta tagħmel parti mill-istituzzjonijiet li nsibu fil-komunita'.

(3)

5. Il-komunita' hija ħajja u tinbidel maż-żmien. Semmi **tliet** bidliet li saru fil-komunita' lokali minn wara t-Tieni Gwerra Dinjija.

(3)

6. Inti x'tista' tagħmel biex turi li inti ċittadin **nazzjonali** tajjeb?

(1)

7. Bħala ċittadin globali, inti għandek kemm drittijiet kif ukoll dmirijiet. Semmijiet **żewġ** dmirijiet u **żewġ** drittijiet li l-identita' globali ggħib magħha.

Dmirijiet ta' ċittadin globali:

(2)

Drittijiet ta' ċittadin globali:

(2)

8. L-użu ta' sanzjonijiet igibu l-kontroll soċjali.

- a. Spjega x'inh i sanzjoni.

(2)

- b. Għalfejn is-sanzjonijiet igibu l-kontroll soċjali?

(2)

25 marka

TAQSIMA D

Wieġeb il-mistoqsijiet KOLLHA fid-dettall.

1. Spjega d-differenza bejn soċjalizzazzjoni **primarja** u soċjalizzazzjoni **sekondarja**.

(4)

2. Matul il-proċess ta' soċjalizzazzjoni, it-tfal jitgħallmu l-irwoli tal-generu. Spjega kif.

(4)

3. Xi tfisser **devjanza**? Agħti **żewġ** eżempji ta' imġiba devjanti.

(2,2)

4. Spjega d-differenza bejn **indipendenza** u **interdipendenza**.

(2,2)

5. Spjega dawn it-termini li ġejjin:

a. Interazzjoni soċjali

b. Normi

c. Valuri

d. Soċjeta' ċivili

(4)

20 marka

TAQSIMA E

Agħzel **WIEĦED** mit-temi li ġejjin u ikteb komponiment dwaru f'madwar 200-250 kelma.

1a. X'tistenna s-soċjeta' miċ-ċittadini tagħha?

1b. Iċ-ċittadin x'jistenna mis-soċjeta'?

(aqleb il-paġna)

[illegible]

20 marka